

Marita Petersen, limur í uttanlandsnevndini:

Uttanríkisráðharrin skulkar sær undan ábyrgd

- Tað er lagi at føroyskir politikarar ferðast til Brüssel og tosa við Jaques Santér, men tað er Niels Helveg Petersen, sum er umboð okkara og eigur at tosa fyrri okkum í ES, sigur Marita Petersen

DAGNY JOENSEN

Í øllum tíðindameldrum um ES í seinastuni, stendur tað eftir, at ES einki meir kann gera fyrri okkum. Tað hevur Niels Helveg Petersen, uttanríkisráðharri, ómakað sær til Føroyar at siga fólki, sigur Marita Petersen, sum heldur, at tað er ein spurningur, um tað ikki liggur í brævinum frá Jaques Santér, formanni í ES kommissionini, at hann hevur fingið fráboðan úr Føroyum um møguleikan áhuga fyrri beinleiðis ES-limaskapi.

ES varhugan av áhuga fyrri limaskapi

- So er greitt, at Jaques Santér ikki vil gera meir við nógaldandi handilssáttmálan, um teir halda, at føroyingar vilja hava aðrar loysnir, sigur Marita Petersen.

Eisini heldur Marita Petersen, at føroyingar í ES-kjakinum hava gloymt, at vit liva av fiski, og at fiskivinnupolitikkurin í ES er ónýtiligur sum er fyrri okkum. - Aðrenn hesi viðurskipti verða broytt, hava føroyingar einki at gera í ES. Vit vistu tá vit undirskrivaðu handilsavtaluna, at tað vóru avmarkingar, men vit fingu kortini grein 34 innfórda í sáttmálan, og at tað skuldi geva okkum møgu-

Marita Petersen: - Tað er í lagi at føroyskir politikarar ferðast til Brüssel og tosa við Jaques Santér, men tað er greitt, at hann ikki vil gera stórvægis, um hann heldur at føroyingar vilja hava aðra loysn

leikar frameftir. (Har stendur m.a. at tað skal geva betri atgongd fyrri á visar ella nýggjar fiskavørur, umframt at í felagslýsingini til sáttmálan stendur, at møguleiki er fyrri revidering fyrri at fremja menningina í ES-EFTA handilssambandinum. blkv.) - Nú kemur uttanríkisráðharrin og sigur okkum, at einki er at gera. Tað er í so nógv sagt, av tí at meginparturin av fiskavøruni, sum verður útflutt til ES, ikki er tollað.

Finna fram til aðra samstarvsskipan

- Hvat kann gerast fyrri at bota nú verandi støðu? - Tað er bert eitt at gera, og tað er, at bróta upp um armir og fara til arbeiðis, í royndini at finna fram til møguleikar, sum eru í sáttmálanum. Tað er m.a. at finna nýggja samstarvsskipan. Vit skulu ikki bert góðtaka, at einki kann gerast, men arbeiða miðvíst víðari innan teir karmar, sum eru. Tað eigur uttanríkisráðharrin at taka stig til,

Edmund Joensen, lögmaður, dylur ikki, at hann er fyrri at innlimma Føroyar í ES, og eftir tí, sum Niels Helveg Petersen, uttanríkisráðharri, hevur sagt um møguleikarnar at betra um handilssáttmálan, halda fleiri, at ES hevur misst signalini - og at teir ikki hava hildið avtaluna, tí Føroyar vilja innlimast í ES

tí hann er okkara umboð í ES.

Uppgávan er uttanríkisráðharrans

- Tað er í lagi, at føroyskir politikarar ferðast til Brüssel og tosa við formannin í ES kommissionini, men tá skal danski uttanríkisráðharrin takast við í ráðum, eisini sjálvt um vit ikki vilja hava limaskap, og eisini sjálvt um vit bert hava fisk at bjóða. Niels Helveg Petersen skal ikki skulka sær undan ábyrgdini móti

vegis Føroyum, sigur Marita Petersen.

Formaðurin í Javnaðarflokkinum heldur m.a. eisini, at vit skulu arbeiða fyrri at finna aðrar marknaðir, tí hóast ES marknaðurin verður høvuðsmarknaður okkara, so eigur tað ikki at verða ein forðan fyrri at selja til lond utan fyrri ES.

- Her er møguleiki at nýta okkara væl útbúna fólk og söluskipanir, og slíkt arbeiði kundi kanska verið alment samskipað.

- Skulu Føroyar ístaðin fyrri limaskap fáa EBS avtaluna?

EBS avtalan er góð, av tí at hon eisini fevnir um aðrar vørur, men tað loysir ikki okkara trupulleikar viðvíkjandi fiskautflutninginum, sigur Marita Petersen.

Jógvan Durhus, limur í Utanlandsnevndini:

ES fingið skeiv signal úr Føroyum

- Tað er møguliga rætt, at einki er at gera við sáttmálan í ES, men so eru tað Landsstýrið og uttanríkisráðið, sum hava ábyrgdina, sigur Jógvan Durhus

DAGNY JOENSEN
KALMAR LINDENSKOV

- Ein onnur orsök er kanska at danir, sum skulu tala okkara mál í ES, riða á tveimum hestum. Teir hugsa meir um at røkja egna fiskivinnu-áhugamáli í ES, sigur Jóg-

an Durhus.

Umframt tað, so hava tey signal, sum landsstýrið og serliga lögmaður hevur latið Danmark og ES, verið vill-eiðandi og ført til, at ES heldur, at føroyingar vilja gerast limir í ES. Tað heldur Jógvan Durhus vera burturvið og óveruligt, tí føroyingar eru ikki sinnaðir at søkja um limaskap.

- Hetta skeiva signalíð hevur ført við sær, at ES afturvísir øllum rættindum okkara, sum vit eiga sambært nógaldandi ES sáttmála, og bróta hervið gjørdar avtalur, serliga grein 1 og 34, sum m.a. gevur okkum rættindi at menna samstarv.

Krevja nú fiskirættindi í Føroyum

Tað sæst eisini aftur í brævinum hjá Jaques Santér, og er í veruleikanum tað sama

sum Niels Helveg Petersen sigur. Teir vilja hava okkum at lata meir enn higartil avtalað, eitt nú fiskirættindi til ES.

- Á fundi í uttanlandsnevndini í gjár, segði eg við Niels Helveg Petersen, at um hann hevði ta fatan at føroyingar vóru fyrri ES limaskapi, so noyddist hann at hugsa um aftur. Uttanríkisráðharrin noktaði fyrri hesum, men tá sat Edmund Joensen undir liðuni á honum, so tað var torført at fáa nakað beinleiðis svar, sigur Jógvan Durhus.

- Hvørji ráðini eru nú til at taka?

- Vit skulu geva ES greið boð um at fáa nógaldandi sáttmála uppfylltan, eins og siga teimum, at føroyingar ikki eru áhugaðir fyrri ES limaskapi. Vit skulu eisini lata ES vita, at eingi fiskirættindi verða latin. Spurningurin um, hvat ES fer at

krevja, tá oljan kemur, kunnu við bert ímynda okkum, sigur Jógvan Durhus.

Helveg Petersen hevur einki gjørt

- Er tað ikki uppgávan hjá Niels Helveg Petersen at fáa ES at halda sáttmálan við Føroyar?

- Tað er greitt uppgávan hjá honum at gera arbeiðið í ES. Uttanríkisráðharrin fekk á fundi í uttanlandsnevndini í fjør greið boð frá okkum, um at hjálpa til, so vit fingu betur sáttmála við ES.

- Tá hann kom aftur á fund við okkum í gjár, visti tað seg, at hann purt einki hevði gjørt, sigur Jógvan Durhus. Hann heldur eisini, at ein stóru marknaður er utan fyrri ES limalondini, og at føroyingar eiga at kanna hesar marknaðir.